

SAVONLINNAN KAUPUNKI

Rakennus- ja ympäristölautakunta

PÄÄTÖS

Annettu julkipanon jälkeen

18.12.2023

ASIA: Maa-aineslain tarkoittama lupa maa-ainesten ottamistoiminnalle

VIREILLETULO: 12.10.2023

HAKIJA: Savon Kuljetus Oy
Y-tunnus 0171337-9

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE:

Maa-aineslain (555/1981) 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen on oltava lupa.

TOIMIVALTAINEN LUPAVIRANOMAINEN:

Maa-aineslain 7 §:n mukaan hakemus on kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa käsiteltävä lupa-asia.

KIINTEISTÖ: Kuuttiharju RN:o 740-582-4-30
Sijaintikoordinaatit N 6859738, E 618741 (ETRS-TM35FIN)

LAITOS JA SEN TOIMINTA:

Savon Kuljetus Oy hakee maa-aineslain (555/1981) mukaista maa-aineslupaa kiinteistölle Kuuttiharju RN:o 740-582-4-30 kymmeneksi (10) vuodeksi 83 000 m³ltr:n (noin 166 000 t) kokonaismäärälle. Tasaisella ottamistahdilla vuosittainen ottamismäärä olisi 8300 m³ltr (16 600 t). Määrään vaikuttaa kuitenkin maa-ainesten kysyntä.

Kuuttiharjun maa-ainesalue sijaitsee Savonlinnan keskustaajamasta noin 18 km itään. Kiinteistön omistaa Läänin Tilausliikenne Oy, joka on Savon Kuljetus Oy:n tytäryhtiö. Kiinteistön pinta-ala on 1,69 ha ja varsinaisen ottamisalueen pinta-ala 1,22 ha. Kyseessä on olemassa oleva, vähän otettu maa-ainesalue, jota koskeva maa-aineslupa on päättynyt. Alue on ollut vara-alueena, jonka vuoksi viimeisimmän maa-aineslupan aikana ei ole ollut ottamistoimintaa.

Etelä-Savon maakuntakaavassa alue sijoittuu maa-ainesten ottamisalueelle EO. Alueella ei ole yleis- tai asemakaavaa. Geologian tutkimuskeskuksen toteuttaman selvityksen mukaan Kuutinkukulan muodostuma soveltunee maa-ainesten ottamiseen. Maa-ainesalueella tai sen lähiympäristössä ei sijaitse luonnonsuojelualueita, Suomen Natura 2000 –suojeluverkostoon tai luonnonsuojeluohjelmiin kuuluvia alueita. Lähin luonnonsuojelu-

alue (Lepikkolampi) sijaitsee noin 300 m etäisyydellä. Noin 1 km etäisyydellä sijaitsee Ruokolahden kylämaisema ja Haapaniemen kyläasema. Lähimmät muinaismuistokohteet sijaitsevat maa-ainesalueesta lounaaseen noin 1,5 km päässä. Lähimpään asuttuun rakennukseen on 300 m ottamisalueen reunalta. Lähin vesistö Murslampi sijoittuu noin 50 m etäisyydelle.

Kuuttiharjun maa-ainesalue ei sijaitse ympäristöhallinnon luokittelemalla pohjavesialueella. Lähin pohjavesialue on Kulenoisharjun pohjavesialue (pv-1) noin 300 m etäisyydellä. Pohjavesialueella sijaitsee Hiekkalahden pohjavedenottamo arviolta noin 1,5 km etäisyydellä ja Savonlinnan Veden rakenteilla oleva pohjavedenottamo noin 1,7 km päässä suunnitellusta maa-ainesalueesta. Maa-ainesalueella aiemmin olleet kaksi pohjavesiputkea eivät ole toiminnassa. Viimeisin mittaustulos +81,46 (N₆₀) putkesta 2 on vuodelta 2013. Putkesta 1 ei tuolloin pystytty mittaamaan pohjaveden pinnankorkeutta.

Maa-ainesten ottamistoimintaa on tarkoitus jatkaa kohti itää ja kaakkoa. Ottamisalueen maanpinta vaihtelee nykytilanteessa noin tasoilla +85,00...+96,00 (N₂₀₀₀). Muodostuva ottamisrintaus tulee olemaan korkeimmillaan noin 12 m. Suunniteltu alin ottamistaso on +84,00 (N₂₀₀₀). Pohjaveden pinnan arvioidaan olevan pohjavesiputkesta mitatun tason +81,46 (N₆₀) ja Murslammen tason +81,8 m (N₂₀₀₀) välillä. Suojakerrospaksuus pohjavesipintaan on näin ollen noin 2,2 m. Alinta ottamistasoa nostetaan, mikäli havaitaan pohjaveden olevan arvioitua korkeammalla.

Otettava maa-aines on hiekkaa ja soraa. Maa-aines on osittain hyödynnettävissä sellaisenaan sekä osittain jalostettuna välppäyksen ja seulonnan avulla. Arviolta noin 20 % kokonaismäärästä tullaan seulomaan. Alueella ei ole murskattavaksi soveltuvaa karkeaa soraa.

Välppäys tehdään yksinkertaisella metallisella välppäseulalla, johon maa-ainesta syötetään pyöräkoneella. Seulontaa tehdään moottoroidulla seulavaunulla, jolla voidaan seuloa soraa noin 500 t/d. Seulavaunu tuodaan alueelle vain seulonnan ajaksi.

Seulonnessa käytettävät raaka-aineet ja kulutus:

Raaka-aine	Keskimääräinen kulutus (t/a)	Maksimi kulutus (t/a)
Karkea sora	1 200	5 000

Työkoneiden polttoöljy	1,0	4,2
Työkoneiden voiteluöljy	0,07	0,27

Maa-ainesten ottamisesta aiheutuu peruuttamattomia vaikutuksia maaperään, sillä maa-aines poistetaan pysyvästi. Ottamistoiminnalla ei katsota olevan haitallisia vaikutuksia alueen luontoarvoihin eikä sen arvioida aiheuttavan merkittäviä muutoksia lähialueen luonnonoloissa. Toiminnasta (seulonta, kiviainesten lastaus ja kuljetus) aiheutuvat yleistä viihtyvyyttä vähentävät tekijät (mm. melu ja pöly) arvioidaan vähäisiksi. Pohja- ja pintaveden sekä maaperän pilaantuminen on mahdollista ainoastaan sellaisten onnettomuuksien yhteydessä, joissa poltto- tai voiteluaineita pääsee vuotamaan maahan.

Maa-ainesalueella säilytetään vain vähäisiä määriä pyöräkoneen ja seulavaunun tarvitsemia polttoaineita ainoastaan toimintajaksoiden aikana. Kevyt polttoöljy (enimmillään 3 000 l) varastoidaan tukitoiminta-alueen suoja-alueella työmaakäyttöön tarkoitetussa siirrettävässä ja lukittavassa kaksoisvaippasäiliössä, joka on varustettu ylitäytönestimellä. Tukitoiminta-alueen suoja-alue on valtimainen kenttä, jonka maaperä on suojattu öljynsuojausmuovilla ja täytetty hienojakoisella maa-aineksella. Työkoneet tankataan em. suoja-alueella. Maa-ainesalueella ei tehdä koneiden suunnitelmallisia huoltoja tai pesua. Mahdolliset öljynvaihdot sekä korjaus- ja huoltotoimenpiteet tehdään läheisillä huoltamoilla ja korjaamoilla. Poltto- ja voiteluaineiden käyttöön liittyviin onnettomuusriskeihin on varauduttu varaamalla imeytysturvetta.

Maa-ainesalueella pölyä syntyy pääasiassa seulonnassa ja lastauksessa. Myös sisäinen työmaaliikenne ja ulkopuolinen kuljetusliikenne voivat aiheuttaa tietyissä sääolosuhteissa pölypäästöjä. Suurin osa maa-ainesalueen hiukkaspäästöistä on halkaisijaltaan yli 10 µm, jotka laskeutuvat pääasiassa tuotantoalueelle. Pölypäästöjä voidaan vähentää seulan sijoituksella varastokasojen ja ottamisrintauksen suojaan sekä pienentää kiviaineksen siirtomatkoja sijoittamalla varastokasat seulavaunun välittömään läheisyyteen. Pölyä voidaan ehkäistä tarvittaessa kastelemalla maa-ainesaluetta tai teiden risteysaluetta. Toiminta alueella on jaksottaista, joten pölystä aiheutuvat vaikutukset jäävät suhteellisen vähäisiksi. Hengitettävien hiukkasten (PM10) Valtioneuvoston asetuksessa (79/2017) annettuja raja-arvoja ei arvion mukaan tulla ylittämään maa-ainesalueen toiminnasta johtuen lähimmällä ympärivuotisesti asutulla kiinteistöllä.

Melua syntyy seulonnasta, lastauksesta ja liikenteestä. Melun syntyä voidaan vähentää laitteiston kunnossapidolla ja huollolla. Melun etenemistä voidaan vähentää toimintojen sijoittamisella (mm. seulavaunu, varastokasat). Seulavaunun lähtöäänitason ollessa 110 dB, keskiäänitaso lähimmällä asutulla kiinteistöllä olisi noin 52 dB pelkkä etäisyysvaimennus huomioiden. Säätila, maastonmuodot ja kasvillisuus vaimentavat melua tämän lisäksi.

Toimintajakson aikana alueella mahdollisesti syntyvä sekalainen yhdyskuntajäte kerätään umpinaiseen jäteastiaan ja toimitetaan Nousialan jäteasemalle. Toiminnassa voi syntyä lisäksi jätteitä mahdollisissa koneiden yllättävissä pienissä korjauksissa, jotka on lisävahinkojen estämiseksi tehtävä välittömästi vian ilmettyä (esim. pyöräkoneen hydraulikkaletkun vuoto). Kaikki alueella mahdollisesti syntyvät vaaralliset jätteet varastoidaan lukittavissa konteissa tukitoiminta-alueella ja toimitetaan Nousialan jäteasemalle. Mahdollinen likaantunut maa-aines toimitetaan BioSairila Oy:n jätekeskukseen. Alueella ei ole vesihuoltoa tai viemäriä. Kiviaineksen ottamisessa ei käytetä vettä.

Toiminnan alkuvaiheessa ottamisalueelta poistetaan alueella kasvava puusto ja pintamaat. Kaivannaisjätteeksi luokiteltavat pintamaat sekä hakkuutähteet varastoidaan maa-ainesalueen reunoille. Kuorittuja ja kuorittavia pintamaita on yhteensä noin 4 321 m³.

Alueelle liikennöidään Ruokolahdentielle Purolanpolkua pitkin. Liikennöinti tapahtuu pääosin arkisin (maanantai - perjantai) klo 6.00 – 22.00 välisenä aikana. Tarvittaessa kiviaineksen kuljetuksia voidaan tehdä myös lauantaisin klo 7.00 – 18.00 välisenä aikana. Liikennemäärä riippuu vuodenajasta ja kiviaineksen kysynnästä. Talvella alueella liikennöintiä on huomattavasti vähemmän kuin kesällä. Arvioidun vuosittaisen maa-ainesmäärän poiskuljettamiseen tarvittaisiin noin 395 kasettikuorma-autoa. Käytännössä kuljetukset keskittyvät lyhyille ajanjaksoille, jolloin alueelta kuljetetaan kiviainesta pois suurempia määriä. Alueelle liikennöi ko. ajanjaksolla korkeintaan noin 20 raskasta ajoneuvoa päivässä.

Savon Kuljetus Oy:llä on sertifioitu toimintajärjestelmä, joka sisältää ISO 9001 laatujärjestelmän ja ISO 14 001 ympäristöjärjestelmän. Toimintajärjestelmä on auditoitu viimeksi vuonna 2023. Toiminnassa pyritään käyttämään uusinta ja parasta mahdollista tekniikkaa mahdollisuuksien mukaan. Käyttämällä työkoneina alan uusimpia malleja voidaan vähentää alueella syntyviä pöly- ja melupäästöjä.

Mahdollisen onnettomuusriskin aiheuttavat työkoneiden ja seula-vaunun polttoainetankkien vuotaminen, polttoaineiden varastointi, työkoneiden mahdolliset tulipalot sekä alueen liikenne. Koska alue on vartioimaton, alueella on ilkeiden sekä asiattoman oleskelun riski (esim. moottoriajoneuvoilla harjoittelu), jotka osaltaan lisäävät alueen maaperän ja pohjaveden pilaantumisen riskiä. Toiminnasta aiheutuvia riskejä ehkäistään asianmukaisella suunnittelulla ja tekniikalla. Työkoneiden toimintahäiriöitä pyritään estämään säännöllisellä huollolla sekä tarkkailuilla. Poikkeustilanteissa työkoneet pysäytetään vian määrittämistä ja korjaamista varten. Mikäli kyseessä on jonkin nestemäisen aineen vuoto, aloitetaan torjuntatoimet välittömästi. Lisävuoto estetään ja vuotanut aine imeytetään imeytysaineeseen. Mahdollisesti pilaantunut maa-aines poistetaan. Savon Kuljetus Oy:llä on ympäristövahinkojen varalle vakuutus sekä sisäinen ympäristö-, laatu- ja turvallisuusopas.

Ottamistoiminnassa käytetään vain asiantuntevia urakoitsijoita, joilla on toimintaohjeet poikkeustilanteiden varalle. Henkilökuntaa on koulutettu toimimaan erilaisissa poikkeus- ja onnettomuustilanteissa. Kaikista onnettomuuksista ilmoitetaan ympäristölupaa valvovalle viranomaiselle. Onnettomuuden laajuudesta ja vakavuudesta riippuen tehdään ilmoitus myös pelastuslaitokselle ja ELY-keskukselle. Vesitarkkailua voidaan onnettomuustilanteessa tehdä alueen lähellä sijaitsevista ojista ja vesistöistä aistinvaraisesti sekä tarvittaessa näytteenotoin.

Tahaton joutuminen alueelle estetään merkitsemällä ottamisrintaukset huomionauhalla ja kyltein. Ottamisalueen reunoille läjitetyt pintamaat estävät osaltaan alueelle tahattoman joutumisen. Alueelle johtavalle tielle asennetaan lukittava portti. Lopputilanteessa yli 3 m korkeat rintaukset aidataan tarvittaessa 2 m korkealla, tukevalla aidalla, jolla estetään ihmisten ja eläinten tahaton tipahdaminen rintauksesta.

Lupaviranomaisille raportoidaan toiminnasta säännöllisesti. Kirjanpitoa pidetään mm. ottamismääristä, polttoaineiden kulutuksesta, muodostuneista jätteistä sekä mahdollisista poikkeustilanteista. Vuosittainen ottamismäärä raportoidaan NOTTO-rekisteriin.

Maa-ainesalueen maisemointia pyritään tekemään jo toiminnan aikana. Jälkihoitotoimenpiteenä alue pyritään sopeuttamaan ympäröivään maisemaan ja palauttamaan metsätalousmaaksi. Metsityksessä käytetään ohjeena Metsätalouden kehittämiskeskus Tapion metsänhoitosuosituksia. Luiskat muotoillaan kaltevuuteen

noin 1:3 tai loivemmiksi. Luiskien ylä- ja alaosat pyöristetään. Muotoilussa pyritään luonnonmukaisuuteen ja vaihtelevaan topografiaan. Tiivistynyt pintamaa rikotaan ja muokataan ilmavaksi kasvualustaksi. Noin 5 cm orgaaninen kerros pyritään muodostamaan alueelle läjitetyistä pintamaista, tarvittaessa materiaalia tuodaan myös muualta. Tällöin varmistetaan, että materiaali on puhdasta ja soveltuu kasvualustaksi. Kasvualustan muodostamisen jälkeen alue jätetään metsittymään luontaisesti. Kasvillisuuden kehitystä seurataan ja huonosti metsittyviä alueita täydenneen tarvittaessa siemenkylvöin ja täydennysistutuksin.

Hakija esittää lupaan 10 200 euron toiminnan aikaista vakuutta lupamääräysten noudattamisen varmistamiseksi.

ASIAN KÄSITTELY:

Kuuleminen:

Hakemuksesta julkaistiin vireilletulokuulutus 17.10.2023 – 16.11.2023 Savonlinnan kaupungin verkkosivuilla. Lisäksi kuulutus lähetettiin tiedoksi naapurikiinteistöjen omistajille. Hakemusta koskevia muistutuksia ei jätetty kuulutusaikana.

Lausunnot:

Hakemuksesta pyydettiin Savonlinnan kaupungin terveydensuojeluviranomaisen, rakennusvalvontaviranomaisen ja kaavoituspalveluiden sekä Savonlinnan Veden ja Etelä-Savon ELY-keskuksen lausunnot.

Rakennusvalvontaviranomainen on lausuntonaan 23.10.2023 ilmoittanut, että rakennusvalvonta puoltaa maa-ainesluvan myöntämistä hakemuksen mukaisesti.

ELY-keskuksella ei sähköpostin 16.11.2023 mukaan ole lausuttavaa hakemukseen.

Kaavoituspalveluilla ei ole lausunnon 18.10.2023 mukaan huomautettavaa maa-ainesluvasta. Kiinteistö RN:o 740-582-4-30 (Kuuttiharju) on Etelä-Savon 2. vaihemaakuntakaavassa maa-ainesten ottamisalueella (EO, 7.319 Kuutinkukkula). Alue on Kulennoisharjun I-luokan pohjavesialueen pv 7.270 läheisyydessä, mitä kaupunki hyödyntää vedenotossa. Alueella ei ole yleis- tai asemakaavaa. Kerimäen sisäjärvien osayleiskaava on vireillä, mutta osayleiskaava kohdentuu isompien sisäjärvien rantavyöhykkeelle. Lupa-alueen viereinen Murslampi 1,1 ha on kooltaan alle 4 ha, eikä sille ei osoiteta osayleiskaavan alustavissa mitoitustaulukossa rantarakennusoikeutta, eikä kaavan vireillä ololla ole lupa-asian ratkaisun kannalta merkitystä.

Terveydensuojeluviranomaisen 5.12.2023 saapuneen lausunnon mukaan terveydensuojeluviranomainen puoltaa lupaa maa-ainesten ottamiseen seuraavin ehdoin:

Toiminta tulee järjestää hakemuksen mukaisesti ja siten, että harjoitettava toiminta ei aiheuta terveydensuojelulaissa ja -asetuksessa tarkoitettua terveyshaittaa.

Kulenoisharjun pohjavesialueen pohjavesi ja erityisesti Savonlinnan Veden vedenottamon toiminta tulee turvata kaikissa tilanteissa. Toiminta ei saa aiheuttaa riskiä pohjaveden laadulle missään olosuhteissa.

Toiminnasta (myös toiminnan liikennöinti) ei saa aiheutua terveyshaittaa pölypäästöjen osalta toiminta-alueen läheisyydessä oleville kiinteistöille. Pölynsidonta tulee toteuttaa kastelemalla puhtaalla vedellä.

Toiminnasta aiheutuva melu ei saa ylittää sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen 545/2015 (asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista) mukaisia melutason ohjearvoja lähimmissä häiriintyvissä asuinkiinteistöissä eikä ulkomelu saa ylittää valtioneuvoston päätöksen (993/92) melun ohjearvoja.

Mikäli lähimmistä häiriintyvistä kohteista on jätetty muistutuksia tai toiminnan aikana tulee meluun liittyviä valituksia, tulee meluselvitys tehdä tallentavaa melumittausta käyttäen, jolloin todellinen toiminnan melutaso voidaan luotettavasti todeta.

Kemikaalien (myös jätekemikaalit) käsittelyssä ja varastoinnissa on noudatettava huolellisuutta ja varovaisuutta terveys- ja ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi. Erityisesti on huolehdittava siitä, ettei kemikaaleja pääse valumaan vesistöön ja maaperään ja sitä kautta pohjavesiin missään olosuhteissa.

Mikäli luvan myöntäjä edellyttää tarkkailuvelvoitteita (esim. pohjaveden laatu), tulee tarkkailunäytteiden tulokset toimittaa myös terveydensuojeluviranomaiselle.

Savonlinnan Veden lausunnon 30.11.2023 mukaan soranottoalue ei suoraan liity Savonlinnan Veden hyödyntämään pohjavesialueeseen. Kulenoisharjun pohjavesialue on soranottoalueen lounaispuolella. Juuri valmistuva Kulenoisharjun pohjavedenkäsittelylaitos ja vedenottoamo on 1,8 km soranottoalueesta kaak-

kois–etelä -suuntaan.

Todettuja pohjaveden pinnankorkeuksia Kulennoisharjun vedenottamolla:

20.10.2014, ennen koepumppausta: +78,68 (N60)

15.1.2015, koepumppauksen jälkeen: +77,70 (N60)

30.11.2023, tuotannolla n. 2 m³/h: +79,00 (N60)

Pohjavesialueelle on laadittu pohjavedensuojelusuunnitelma. Kohdassa 2.3 *Maa-ainestenotto*, mainitaan seuraavaa:

Maa-ainesten otto ja jälkihoitamattomat ottamisalueet voivat olla riski pohjavedelle. Maa-ainesten oton seurauksena pohjaveden laatu voi muuttua. Riski veden mikrobiologisen laadun heikentymiseen kasvaa, kun pohjavettä suojaava maannoskerros poistetaan. Maa-ainesten oton on havaittu kohottavan esimerkiksi pohjaveden sähkönjohtokykyä sekä sulfaatti- ja kloridipitoisuuksia. Ottamistoimintaan sisältyviä pohjavedelle vaaraa aiheuttavia tekijöitä ovat mm. polttoaineiden käsittely ja varastointi, työkonien öljyvuodot, kulkuteiden ja toiminta-alueiden pölynsidontasuolaus sekä pesuseulonnan lietteet. Myös jälkihoitamattomat alueet, roskaantuminen ja jätteiden luvaton tuonti ovat yleinen ongelma pohjavesialueilla.

Luonnontilaisen pintakerroksen ja kasvillisuuden poistaminen lisäävät pohjaveden pilaantumisriskiä, pohjaveden ainespitoisuuksia, pohjaveden pinnankorkeuden vaihteluita ja aiheuttaa maaperän eroosiota. Soranottoalueilla pohjaveden muodostuminen lisääntyy. Muutokset pohjaveden korkeudessa saattavat olla jopa yli 1 m verrattuna luonnontilaiseen alueeseen. Pohjaveden pinnan kohoamisen seurauksena pohjavettä suojaavan maakerroksen paksuus vähenee, mikä lisää pohjaveden pilaantumisriskiä (Alapassi ym., 2001).

Myös soranoton oheistoiminnot aiheuttavat merkittävää likaantumisriskiä. Maansiirtokoneissa käytettävän polttoaineen ja öljyn varastointi on usein puutteellisesti järjestetty ja öljyä voi päästä maahan vuotavista koneista ja tankkauksen yhteydessä. Huonosti suunnitellut ja hoidetut murskaus-, seulonta- ja pesulaitokset, pesulietteen varastointi, öljysora- ja asfalttiasemat sekä suolavarastot lisäävät likaantumisriskiä.

Rakennus- ja muiden jätteiden varastointi sorakuopissa sekä kuoppien täyttäminen jätemaalla voi aiheuttaa pohjaveden saamentumista, orgaanisen aineksen ja nitraatin lisääntymistä, ha-

pettomuutta ja bakteerien esiintymistä. Soranottotoiminnan vaikutukset voivat näkyä vasta vuosien kuluttua. (Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus 2012: Kerimäen ja Punkaharjun Kulennoisharjun pohjavesialueen suojelusuunnitelma, s. 15, 2.3 Maa-ainestenotto).

Savonlinnan Vesi on sijoittanut Kulennoisharjun pohjaveden ottoon noin (tekstiä poistettu) euroa. Pohjavesialueelta pumpattu vesi kattaa noin 20 % Savonlinnan keskustaajaman talousvedenkulutuksesta. Vähäisintäkään riskiä ei haluta kasvattaa pohjaveden laadun ja antoisuuden osalta.

Lupapäätöksen valmistelussa tulee tarkoin huomioida pohjavedensuojelusuunnitelmassa havaitut riskit, vaikkakin maanottoalue sijaitsee varsinaisen pohjavesialueen ulkopuolella.

Luvan hakijan kuuleminen ennen päätöksen tekoa:

Hakijalle varattiin mahdollisuus vastineen antamiseksi lausunnoissa esitetyistä asioista. Hakijan 7.12.2023 antaman vastineen mukaan ottamissuunnitelmassa kappaleessa 6.1 on kerrottu toiminnasta alueella. Maa-ainesten ottamisessa ei käytetä murskauskalustoa, koska alueella ei ole todettu murskattavaksi soveltuvaa karkeaa soraa. Maa-aineksen ottamisessa käytetään pyöräkuormaajaa ja tarvittaessa karkeamman lajitteen osalta maa-ainesta voidaan seuloa moottoroidulla seulavaunulla. Alueelle ei perusteta asfalttiasemaa, öljysora- ja suolavarastokenttiä. Alueella ei myöskään harjoiteta rakennus- ja muiden jätteiden varastointia.

Kappaleessa 7.2 mainitaan maa-ainesalueella säilytettävistä kemikaaleista ja niiden käsittelystä pohjaveden suojaamiseksi. Maa-ainesalueella säilytetään vain vähäisiä määriä pyöräkoneen ja seulontalaitteen tarvitsemia kemikaaleja. Varastointi tapahtuu työmaakäyttöön tarkoitettussa siirrettävässä ja lukittavassa kaksoisvaippasäiliössä, joka on varustettu ylitäytönestimellä. Polttoöljysäiliö sijoitetaan tukitoiminta-alueen suoja-alueelle, joka on valliainen kenttä, jonka maaperä on suojattu öljynsuojamuovilla ja täytetty hienojakoisella hiekalla. Maaperäsuojauksen periaatepiirustus on esitetty ottamissuunnitelma liitteenä 5. Myös työkoneiden tankkaus tehdään aina edellä mainitun alustan päällä. Alueella ei tehdä koneiden suunnitelmallisia huoltoja tai pesua. Poltto- ja voiteluaineiden käyttöön liittyviin onnettomuusriskeihin varaudutaan riittävällä määrällä imeytysturvetta mahdollisen öljyvahingon torjumiseksi.

Kappaleissa 7.3 ja 7.4 esitellään pölyn ja melun vaikutukset. Pölynhallintaan pakkaskauden ulkopuolella käytetään tarvittaessa vettä, jolla kastellaan alueelle johtavaa tietä ja mahdollisia varastokasoja. Pakkauskautena lumi ja jää vähentävät alueella mahdollisesti muodostuvaa pölyämistä. Melun osalta ottamissuunnitelmassa esitetty seulan melutaso on niin sanotusti ääritilanne, koska seulalaitteistoa käytetään silloin, kun riittävä määrä seulottavaa maa-ainesta on saatavilla. Lisäksi seulontalaitteiston käyttö on jaksoittaista ei jatkuvaa. Laitteisto pyritään sijoittamaan ottamisalueen keskialueelle. Tällöin melu- ja pölypäästöjä jää suojaamaan ottamisalueen ympärille muodostuva harju, kuten suunnitelmakuvissa on esitetty. Suurin aiheuttaja melu- ja pölypäästöille on siis maa-ainesalueen nouto- ja lastaustoiminta, johon käytetään pyöräkuormaajaa ja kuorma-autoja. Tästä syystä näiden päästöjen muodostuminen arvioidaan vähäisiksi.

Jätteiden käsittelystä mainitaan ottamissuunnitelman kappaleessa 7.5. Maa-ainesalueella ei synny jätteitä tavanomaisen maa-ainesten oton aikana, sillä alueella olevia työkoneita ei huolleta tai pestä alueella vaan toimenpiteet suoritetaan korjaamoilla tai huoltamoilla. Yllättävissä korjauksissa, jotka on tehtävä välittömästi lisävahinkojen estämiseksi, voi aiheutua jätteiden syntyä. Tällaisista tai vastaavista tapahtumista aiheutuvat haitalliset jätteet varastoidaan lukittavissa konteissa tukitoiminta-alueella, kuten myös mahdollisesti syntyvä yhdyskuntajäte, jotka toimitetaan jäteasemalle. Yllättävän korjauksen aikana mahdollisesti pilaantunut maaperä toimitetaan Bio-Sairilan jätekeskukselle Mikkeliin.

Kappaleessa 9 kuvataan toimintaan liittyvät riskit ja niiden ehkäiseminen. Ottamistoiminnassa käytetään asiantuntevia urakoitsijoita, joilla on omat toimintaohjeet poikkeustilanteiden varalle sekä Savon Kuljetus Oy:n ”Omatoimiminen onnettomuus- ja hätätilan-ohje” on esitetty ottamissuunnitelman liitteessä 7. Alueella varastoidaan polttoainetta vain seulontajaksojen aikana tukitoiminta-alueen suoja-alueella. Täten polttoainetta on vain tavanomaisen ottamistoiminnan aikana pyöräkuormaajan lukitussa tankissa varustettuna ylitäytönestimellä. Mahdollisia toimintahäiriöitä ja muita onnettomuuksia pyritään estämään säännöllisellä huollolla ja tarkastuksilla. Poikkeus- ja onnettomuustilanteissa työkoneet pysäytetään vian määrittämistä, korjaamista tai pelastusta varten. Kemikaalivuodon sattuessa aloitetaan torjuntatoimet välittömästi, jolloin pyritään estämään lisävuodot ja vuotanut kemikaali imeytetään, poistetaan ja toimitetaan pilaantuneiden maiden vahinkokentälle käsiteltäväksi. Kaikista onnettomuuksista ilmoitetaan maa-aineslupaa valvovalle viranomaiselle. Lausunnossa ilkeivaltaan mahdollisesti liittyvän roskaamisen osalta alueelle johtavalle

tielle pääsyä estämään asennetaan portti ja tiedotetaan alueesta kyltein.

Ottamissuunnitelman kappaleessa 10 käsitellään alueen maisemointia, jolla korjataan maa-ainesten otosta aiheutunutta maiseman muutosta sekä suojataan alueen pohjavettä. Jälkihoitotoimenpiteisiin kuuluu mm. tiivistyneiden maakerroksien pehmennys, jolla luodaan parempi kasvualusta. Luiskien ja ottamisalueen pohjatason päälle muodostetaan noin 5 cm paksuinen kasvualusta orgaanista ainesta sisältävällä pintamaalla biologisesti aktiivisen ja pohjavettä suojaavan pintakerroksen luomiseksi ja mikäli riittävää pintakerrosta ei saada muodostettua alueelle läjitetyistä pinta-ainesta, tuodaan orgaanista pintamateriaalia muualta. Tällöin varmistetaan, että muualta tuotava materiaali on puhdasta ja soveltuu kasvualustaksi. Maa-ainesalueen maisemointia pyritään tekemään maa-ainesten oton ollessa käynnissä. Tämä tarkoittaa sellaista aluetta, joka muodostuu ottamisalueelle, josta ei voida hyödyntää maa-ainesta, joko epäkelpoisen maa-aineksen tai lupamääräyksistä johtuen ja alue voidaan rauhoittaa työkoneilta.

Huomioitavaa on myös, että haettava Kuuttiharjun alue ei sijaitse pohjavesialueella. Lähin pohjavesialue Kulennoisharju sijaitsee suunnitelma-alueelta noin 300 m etäisyydellä. Paikkatietoikkunan tarkastelun perusteella Kulennoisharjun pohjavesialueen varsinaisen muodostumisalueen sisällä on neljä voimassa olevaa maa-aineslupaa.

Tarkastuskäynnit:

Ympäristöpäällikön luvituskäynti 30.11.2023. Käynnillä oli havaittavissa seuraavaa:

1. Pienellä osalla ottamisaluetta on edellisen maa-ainesten ottamistoiminnan jälkiä pellon takaosan etelälaidan kohdalla, johon jäänyt rintaous oli viimeistelemättä.
2. Ottamisalueella kasvaa nuorta havupuustoa ja pensaikkoa. Talousmetsä on hakattu (ainakin pääosin) hakemusta koskevalta alueelta.
3. Koska alueella oli lumipeite, mahdollista alueen roskaantumista ei ollut havaittavissa. Alueelle johtavalla tiellä ei ollut porttia.

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN RATKAISU JA PERUSTELUT:**Päätös:**

Lautakunta päättää myöntää maa-aineslain 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottamistoiminnalle kiinteistölle Kuuttiharju RN:o

740-582-4-30.

Lupamääräykset

1. Lupahakemuksen tarkoittamia toimintoja on harjoitettava (myös mahdollisten aliurakoitsijoiden osalta) 12.10.2023 vireille tulleen lupahakemuksen ja ottamissuunnitelman mukaisesti, ellei lupamääräyksistä muuta johdu.

Jos maa-aineslain tai jätelain nojalla annetaan lupamääräyksiä ankarampia tai poikkeavia säännöksiä, on niitä tämän luvan esittämättä noudatettava.

Toimintaa koskevat määräykset

2. Lupa koskee ottamissuunnitelmassa esitettyä 1,69 ha ottamisaluetta. Ottamistoimintaa ei saada ulottaa esitetyn ottamisalueen ulkopuolelle. Ottamisalueelta saadaan ottaa luvan voimassaoloaikana maa-aineksia korkeintaan 83 000 m³ltr.

3. Ottamisalueen rajat on merkittävä maastoon noin 20 m välein sijoitetuilla yläpäästään maalatuilla puupaaluilla. Rajauksen merkinnät on pidettävä paikallaan koko ottamistoiminnan ajan.

4. Luiskan kaltevuuden ollessa ottamisen aikana jyrkempi kuin 1:3 ja ottamisrintauksen korkeus yli 3 m, on jyrkänteen ylälaita varustettava aidalla taikka maa- / kivivallilla, joka estää tahattoman pääsyn rintauksen reunalle. Putoamisvaarasta on varoitettava kyltein, jotka sijoitetaan ympäröivään maastoon reunan lähelle.

Koko ottamisalue tulee merkitä maastoon lippusiimalla tai varoitushauhalli sekä ottamisalueesta varoittavilla kylteillä, jotka ovat vähintään 10 m ottamisalueen rajaa ulompana.

5. Ottamisalueelle johtavalla tiellä on oltava toiminta-ajan ulkopuolella lukittuna pidettävä portti / puomi alueen luvattoman käytön ja roskaantumisen estämiseksi.

6. Alueella on oltava kiinteä korkeustasopiste (N₂₀₀₀), jonka sijainti esitetään kartalla. Korkeustason ilmaiseva kolmio on pidettävä ottamisalueella ottamistason tarkkailemiseksi koko ottamistoiminnan ajan.

7. Maa-ainestenottaminen on tehtävä ottamissuunnitelman mukaisesti vaiheittain siten, että alue luiskataan ja maisemoidaan ottamisen edetessä lopullisen luiskan kaltevuuden ollessa 1:3 tai loivempi. Ottamisalueen pohja tulee muotoilla vaihtelevaksi ja hy-

vin maastoon sopeutuvaksi.

Pohjaveden suojelu

8. Pohjavedenpinnan ja laadun tarkkailemiseksi ottamisalueella tai alueen välittömässä läheisyydessä on pidettävä riittävä määrä (vähintään yksi) pohjaveden havaintoputkia koko ottamistoiminnan ajan. Pohjaveden havaintoputkien pitää olla asianmukaisesti asennettu maahan kairaamalla. Putkissa pitää olla siiviläosa sekä lukittava hattu.

Alin ottamissyvyys ei saa alittaa tasoa +81,80 m (N₂₀₀₀). Ylimpään pohjaveden pinnan korkeuteen tulee jäädä kaikissa olosuhteissa **vähintään kahden (2) metrin suojakerrospaksuus.**

9. Polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estettävä. Alueella ei saa varastoida - toimintajaksojen aikana tarvittavia pyöräkoneen ja seulavaunun polttoaineita lukuun ottamatta (kevyttä polttoöljyä enimmillään 3 000 l tukitoiminta-alueen suoja-alueella) hakemuksen mukaisella tavalla - eikä tankata kuljetuskalustoa eikä varastoida voiteluaineita tai muita moottoreissa käytettäviä nesteitä (muualla kuin koneissa) taikka muita kemikaaleja, vaarallisia tai muita jätteitä, eikä siellä saa tehdä työkoneiden huoltotöitä vähäistä osien vaihtoa lukuun ottamatta.

10. Mahdollisista polttoaine-, öljy- yms. kemikaalivuodoista tulee ilmoittaa välittömästi Etelä-Savon pelastuslaitokselle ja Savonlinnan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Maaperän pilaantumiseen johtaneista vuodoista tulee lisäksi tehdä PIMA-ilmoitus Etelä-Savon ELY-keskukselle.

11. Luvan haltijan on ryhdyttävä välittömästi riittäviin toimenpiteisiin vahinkojen torjumiseksi ja tapahtuman toistumisen ennalta ehkäisemiseksi. Vahinkotilanteisiin ja niiden hoitoon on varauduttava ennalta mm. siten, että alueella on polttoaine-, öljy- yms. kemikaalivahinkojen varalle riittävästi imeytysainetta ja tulipalon varalta alkusammutuskalustoa.

Vuotanut poltto- ja voiteluaine yms. kemikaali taikka sillä likaantunut maa-aines sekä käytetty imeytysmateriaali on poistettava välittömästi ja toimitettava asianmukaiseen vaarallisten jätteen käsittelyyn ko. vastaanottotoimintaan myönnetyn ympäristöluvan omaavan vastaanottajan kautta.

12. Ottamisalueella ei saa vastaanottaa jätteitä (mukaan lukien

ylijäämämaat). Toiminnassa syntyvät jätteet tulee kerätä, varastoida ja toimittaa jätteen kuljetukseen Savonlinnan alueellisen jätelautakunnan yleisten jätehuoltomääräysten mukaisesti. Toiminnassa syntyneet vaaralliset jätteet tulee varastoida asianmukaisesti siten, ettei jätteistä aiheudu maaperän tai pohjaveden pilaantumista tai sen vaaraa, ja toimittaa jätteet viipymättä ko. vastaanottotoimintaan myönnetyn ympäristöluvan omaavalle vastaanottajalle.

13. Toiminnan aiheuttaman pölyhaitan vähentämiseksi maa-ainesluvan haltijan tulee tarvittaessa kastella vedellä (ei suolaa tai muuta kemikaalia käyttämällä) kuljetusreittinä käytettäviä teitä päällystetylle tielle asti.

Tarkastukset ja katselmukset

14. Luvan haltijan tulee ennen tämän luvan mukaisen toiminnan aloittamista pyytää järjestettäväksi aloituskokous, johon osallistuvat luvan haltijan sekä lupaviranomaisen ja valvontaviranomaisen edustajat.

15. Luvan haltijan tulee pyytää valvontaviranomaisen lopputarkastus, mikäli toiminta päättyy luvan voimassaoloaikana sen jälkeen, kun alue on maisemoitu lupamääräysten mukaisesti.

16. Lupamääräysten noudattamisen sekä maisemoinnin edistymisen seuraamiseksi tulee paikan päällä järjestää tarvittaessa myös muita katselmuksia.

Tarkkailu- ja kirjanpito

17. Maa-ainesten ottamisen vaikutuksia ympäristöön tulee tarkkailla. Maa-ainesluvan haltijan tulee säännöllisesti ja vähintään kerran vuodessa tarkastaa seuraavat maa-ainesten ottamiseen liittyvät seikat ja tehdä niistä merkitä työmaapäiväkirjaan:

- ottamisalueen suojarakenteiden kunto ja sijainti
- pohjaveden havaintoputkien kunto
- valvontaa varten tarvittavien rakenteiden ja merkintöjen kunto ja sijainti
- tukitoiminta-alueen kunto, siisteys ja maaperän puhtaus
- maisemointi- ja jälkihoitotöiden toteuttamisvaihe.

18. Luvan haltijan tulee korjata mahdolliset tarkastuksessa havaitut epäkohdat mahdollisimman pian ja ilmoitettava tehdyistä korjauksista luvan valvontaviranomaiselle. Työmaapäiväkirjaan tulee

merkitä tehdyt korjaustoimenpiteet, niiden laajuus ja ajankohta. Työmaapäiväkirjat on säilytettävä koko ottamisajalta ja esitettävä pyydettyä luvan valvontaviranomaiselle.

19. Maa-ainesluvan haltijan tulee vuosittain tammikuun 31. päivään mennessä ilmoittaa edellisvuonna otetun maa-aineksen määrä ja laatu valvontaviranomaiselle *Notto* -järjestelmään. Ottamisilmoitus tehdään myös silloin, kun maa-ainesten ottaminen on päättynyt tai keskeytynyt.

20. Pohjaveden pinnan korkeutta on tarkkailtava vähintään kerran vuodessa samaan aikaan vuodesta tehtävällä mittauksella. Tarkkailutulokset on **toimitettava luvan valvontaviranomaiselle** vuosittain **tammikuun 31. päivään mennessä**.

Pohjaveden laatua on tarkkailtava otettavilla vesinäytteillä ennen tämän luvan mukaisen toiminnan aloittamista, vähintään yhden (1) kerran luvan voimassaolon aikana ja toiminnan päätyttyä. Näytteistä on määritettävä vähintään sähkönjohtavuus, nitraattityppi sekä öljyhiilivedyt. Tarkkailutulokset on toimitettava luvan valvontaviranomaiselle sekä terveydensuojeluviranomaiselle viipymättä tulosten valmistuttua.

Jälkihoitotoimenpiteet

21. Ne osat ottamisalueista, joita ei ole maisemoitu jo ottamisen yhteydessä on jälkihoidettava ja metsitettävä luvan voimassaolon päättymiseen **31.8.2033 mennessä**. Metsitys on tehtävä istuttamalla. Mikäli saadaan varmuus (esim. Suomen Metsäkeskus Etelä-Savon lausunto) luontaisen metsityksen onnistumisesta, saadaan metsitys tehdä luontaisesti.

Luvan siirtäminen

23. Jos lupaan perustuva oikeus maa-ainesten ottamiseen siirretään toiselle, on siirrosta viipymättä ilmoitettava lupaviranomaiselle. Luvan aikaisempi haltija vastaa kuitenkin kaikista lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes hänen tilalleen on hakemuksesta hyväksytty toinen. Lupaviranomainen voi määrätä, että luvan uuden haltijan on asetettava ennen maa-ainesten ottamista maa-aineslain 12 §:ssä tarkoitettu vakuus lupamääräysten noudattamisesta.

Lupamaksu:

Lautakunta perii ympäristönsuojeluviranomaisen taksan 3 §:n maksutaulukon mukaisesti lupamaksuna **2 110 euroa**, johon sisältyy haettavaan ottamismäärään perustuva 1 660 euron maksu

(0,02 euroa/m³) sekä lupahakemuksen käsittelymaksu 450 euroa.

Hakemuksen vireilletulo- ja lupapäätöksen julkipanokuulutuksen julkaisemisesta ei peritä kuluja (julkaistu / julkaistaan ainoastaan kaupungin kotisivuilla).

Vakuus:

Luvan saajan on toimitettava lupaviranomaiselle maa-aineslain 12 §:n mukainen **10 200 euron** vakuus lupamääräysten noudattamiseksi ennen tämän luvan mukaista maa-ainesten ottamisen aloittamista ja viimeistään kaksi (2) kuukautta tämän lupapäätöksen lainvoimaiseksi tulosta. Vakuuden tulee olla voimassa **31.12.2033 saakka**.

Vakuudeksi hyväksytään takaus, vakuutus tai pantattu talletus. Vakuuden antajan on oltava luotto-, vakuutus- tai muu ammattimainen rahoituslaitos, jolla on kotipaikka Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa.

Valvontaviranomainen palauttaa vakuuden hakijalle, kun ottamisalue on lopputarkastuksessa katsottu hyväksyttävästi jälkihoideiksi. Mikäli jälkihoitoa ei hyväksytä ja luvan haltija ei määräyksestä huolimatta hoida jälkihoitovelvoitetta, ympäristönsuojeluviranomainen voi teettää tarpeelliseksi katsomansa työt käyttäen hakijan asettamaa vakuutta. Lupaviranomainen voi erityisestä syystä määrätä lisävakuuden asettamisesta, mikäli vakuuden ei voida katsoa olevan riittävä lupamääräyksessä 26 tarkoitettujen toimenpiteiden suorittamiseksi.

Vakuuden käsittelystä peritään taksan mukainen maksu 250 euroa. Lupa- ja vakuudenhyväksymismaksut ovat yhteensä **2 360 euroa**.

Päätöksen voimassaoloaika:

Lupa on voimassa **31.8.2033 saakka**. Toiminnan olennainen muuttaminen edellyttää uuden luvan hakemista.

Perustelut:Luvan myöntämisen edellytykset

Maa-aineslupa tulee myöntää, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely aiheuta maa-aineslain 3 §:n mukaista kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa; tai tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun

tai antoisuuden vaarantumista, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Lupamääräysten perustelut

Maa-aineslain 11 §:n mukaan ainesten ottamista koskevaan lupaan on liitettävä määräykset siitä, mitä hakijan on noudatettava hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi, jolleivät sanotut seikat käy ilmi ottamissuunnitelmasta.

Lupamääräykset on annettava:

- 1) ottamisalueen rajauksesta, kaivausten ja leikkausten syvyydestä ja muodosta sekä ottamistoiminnan etenemissuunnista (lupamääräykset 2–8)
- 2) alueen suojaamisesta ja siistimisestä ottamisen aikana ja sen jälkeen (lupamääräykset 5, 9, 11 ja 12)
- 3) puuston ja muun kasvillisuuden säilyttämisestä, uusimisesta ja uusista istutuksista ottamisen aikana ja sen jälkeen (lupamääräys 21).

Lupamääräyksiä voidaan lisäksi antaa:

- 1) ottamiseen liittyvistä laitteista ja liikenteen järjestämisestä erityisesti pohjaveden suojelemiseksi (lupamääräys 13)
- 2) ajasta, jonka kuluessa tämän pykälän nojalla määrätyt toimenpiteet on suoritettava (lupamääräykset 14 ja 15)
- 3) muista hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi tarpeellisista toimenpiteistä (lupamääräykset 10, 16, 17–20 ja 23).

Lupapäätöksessä annetut määräykset huomioon ottaen toiminnasta ei ennalta arvioiden katsota aiheutuvan sellaisia ympäristövaikutuksia, joiden vuoksi maa-ainesten ottamisesta voitaisiin katsoa aiheutuvan maa-aineslain 3.4 §:n tarkoittamaa vaaraa tai haittaa asutukselle tai ympäristölle.

Lupapäätöksessä on soveltuvin osin otettu huomioon lausunnoissa ja niiden johdosta annetussa hakijan vastineessa esitetyt seikat lupamääräyksissä ilmenevällä tavalla.

Sovelletut oikeusohjeet:

SAVONLINNAN KAUPUNKI

Rakennus- ja ympäristölautakunta

PÄÄTÖS

Annettu julkipanon jälkeen

18.12.2023

Maa-aineslaki (555/1981) 1, 1a, 3–7, 10–16, 19–20, 23, 23 a, 23 b
§

Toimenpiteet:

Hakija
Teknisen toimialan hallintopalvelut / laskutus

Tiedoksi:

Etelä-Savon ELY-keskus
Savonlinnan Vesi
Savonlinnan kaupungin rakennusvalvontaviranomainen
Savonlinnan kaupungin terveydensuojeluviranomainen
Savonlinnan kaupungin kaavoitusviranomainen

MUUTOKSENHAKU:

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea valittamalla muutosta
Itä-Suomen hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on pöytäkirjaotteen
liitteenä.

Allekirjoitus:

Viran puolesta

Matti Rautiainen
ympäristöpäällikkö